

koli sredstvi. Drug slov. poslanec je omenil v svojem govoru to žalostnih sodnijskih razmerah tudi slučaj Bratuša. In kaj je na to odgovoril ta vzor nepristranskega ministra? Da se s slovenskim jezikom na Kranjskem in Spod. Štajerskem nepristransko ravna. To tudi vi (menil je slov. poslanec. Ali je res? Opomb. ured.) sami pripoznavate! In če se enkrat pripeti neljub slučaj, tedaj ta z ozirom na tisoče sodnijskih obravnav ne pride v poštev! Ako tedaj človeka po nedolžnem k smrti obsodijo, to pri avstrijskem pravosodnem ministru ne pride v poštev. Samo cesarjeva milost je takrat zabranila, da ni bil Bratuša sramotno obešen. Tedaj življenje slovenskega kmeta ozir. viničarja ne pride v poštev. Taki izrazi iz ust pravosodnega ministra so skoraj neverjetni! Tako more govoriti le turški paša, ki pusti ravno sedaj moriti tisoče in tisoče krščanskih Macedoncev. Zato lahko rečemo, da vladajo pri nas prave turške razmere. Slovenskim poslancem pa še enkrat kličemo v spomin te žalive besede ministrove! Ako ne zahtevajo poslanci od njega odgovora, zahtevali ga bomo mi od poslancev! Tebi pa slovenski narod, slovenski kmet, kličemo: Ako ne čutiš brce, katero ti je zadal minister v obraz, potem žalostna ti majka! Skličite shode, zahtevajte tam od poslancev naj delajo na to, da kmalu izgine tak paša minister. Kajti ako si pustimo tokrat dopasti to, pride prihodnjič še kaj hujega! Kajti brez časti je, ki liže roko, katera ga tepe!

Sklicanje delegacij. Uradni listi so priobčili vesti, da bodo delegacije sklicane na dan 15. decembra.

Slovensko dijaštvo za slovensko vseučilišče. Minolo soboto so priredili slovenski dijaki na Dunaju veliko demonstracijo pred vseučiliščem in državnczborsko palačo. Ker zahtevajo Lahi tudi svojo univerzo, pridružili so se slovenskim dijakom i laški. Pred imenovanima poslopljema so klicali: »Ven z našimi univerzami! Vsi imamo enake pravice!« Policija je dijake potisnila proč od parlamenta. Dijaki so šli nato na vseučilišče, kjer so peli narodne slovanske in laške pesmi. Mimo je prišel v istem trenutku oddelek bosanskih vojakov. Slovensko dijaštvo je vojake burno pozdravljalo s klici: »Slava slovanskim bratom!« Policija je zopet nastopila. Dijaštvo se je spopadlo s policijo. Še le po daljšem trudu se je pomnoženi policiji posrečilo napraviti mir.

V ogrski državni zbornici se vedno ni miru. Tudi novi ministrski predsednik Tisza nima nič več sreče, kot njegova prednika, čeravno je obljubil mnogim, zahtevam neodvisne stranke ugoditi. Zakon za novince še sedaj ni rešen, zato še na Ogrskem do sedaj za letos niti naborov niso imeli. Vojaki tretjega leta bodo služili do konca decembra in potem bodo poklicali nadomestno rezervo. Danes teden je bil v zbornici strašen hrup. Nastal je zaradi tega, ker je eden poslanec predlagal, naj bi zbornica imela predpoldan in popoldan seje. Zaradi take malenkosti so se začeli poslanci nasprotujočih si strank psovati kakor pijanci ter si žugati s pestmi tako, da je prišlo skoro do pretepa. Zadnje dni so se obrnile razmere za vlado nekoliko na boljše, ker mnogi poslanci, ki so dosedaj obstruirali, žele obstrukcijo opustiti. Med miroljubnimi poslanci je tokrat tudi Košut. Med njimi in ministrskim predsednikom se vrše pogajanja.

Na Ogrskem se vrše sedaj v nekaterih krajih dopolnilne volitve. Minolo sredo je bil izvoljen ministrski predsednik grof Tisza v okraju Ugra držav. poslancem. Volitve so se vršile pod velikanskim pritiskom vlade. V okraju Szatmaru, kjer je izvoljen trgovinski minister Hieronymi, so nasprotni volilci vdrli v volilno sobo ter tam vse razbili. V neki kavarni so potrli vse šipe. Še le vojaštvo jih je razgnalo.

Srbski kralj Peter I. bi rad obiskal evropejske dvore. Zato je že storil potrebne

korake, da bi ga sprejel naš cesar v avdi-jenci.

Dopisi.

Kapela pri Radgoni. (Piskrovez.)

Kar kdo obljubi, pravijo, mora tudi spolniti, ako hoče biti mož-beseda. No, in ker tudi jaz ne bi bil rad lažnik, zato hočem danes spolniti svojo obljubo, namreč povedati, kakšen »gift« sem naredil iz »Štajerca«, kako se prideluje in kako se ta reč rabi. Torej pazite! Ptujski korondič se mora najprej dobro posušiti, potem se dene v stopo ali pa tudi v možnar ter se mora pač dobro stolči, da je kakor prah. Nato se vzame iz stope ter se dene k temu nekoliko koruznih otrobov. Vse to se prav dobro pomeša in strup je gotov; in še kako imeniten strup. Če ta strup nastaviš mišim ali podganam, si lahko za gotovo prepričan, da si pregнал to nadležno stvar za vselej. Ali pa če nekoliko tega strupa potreseš na žrjavico in pokadiš s tem po hlevu, seveda moraš živino prej izgnati, pocrkajo vse muhe, pa še celo stenice, ako bi se slučajno kje nahajale.

To ni samo imeniten strup, ampak tudi nevaren. Če bi torej kdo hotel delati ta strup, mora biti pri tem do skrajnosti previden, da ne pride k temu kaka druga stvar, pes ali mačka, ker potem bi lahko nastala steklina. Toda dovolj o tem. Obljubil sem tudi nadalje, da se bom predstavil svojim prijateljem, posebno onim okrog »Štajerca«, ker nekateri od tistih bi prišli radi z menoj v ožjo prijateljsko zvezo. Pa skoro ne vem, kako bi se predstavil, da bi me vsaj gotovo vsi poznali. Toda, naj bo! Najprvo vam naznam, da je piskrovez človek kakor drugi ljudje, ne pa kaka divja zver, kakor so nekateri mislili. In sicer človek, ne velik, pa tudi ne pritlikavec, ne debel, pa tudi ne presuh, nisem bogat pa tudi ne ravno berač, nisem gospod, pa tudi nikak cunjar; nisem ravno pameten, pa tudi nor ne. Imam dve roki, oči, nos, hodim tudi po dveh kakor drugi ljudje, glejte, še glavo imam najvišje telesa, torej na vratu; kaj ne ravno tako kakor drugi ljudje. Evo me torej! To sem tedaj v vsej svoji krasoti kakor sem dolg in širok, vez tak kakor navaden človek. No, zdaj mislim, bode dovolj. Saj sem pa tudi povedal po pravici, kaj sem in kakšen sem, to pa tako veste, da imam svoj brlog tam nekje okoli Kapele. Upam, da se bomo zana-prej bolj poznali in si bomo takorekoč tudi bolj domači. Tudi vam, gospod urednik, naznam, da bom v kratkem zopet zadel puto na rame in šel po svojem »kšeftu«. Po letu sem hodil tu pa tam tudi na bür, no, po zimi se mi to zdi premrzlo, ker veste, gospod urednik, jaz sem po zimi grozno rad na toplem, me vsaj ne zebe. No, pa saj pravim: toto colingo bom še nareda na buri potem pa mirna Bosna, cejag v puto, puto čez pleča pa gremo. če me kaj ne premoti. Najbrže grem v Hrastje, ker tam je grozno dosti »kšefta« za me!

Iz slovenskih Haloz. (Prijatelji kmeta.) Z dne 29. novembra t. l. nam piše ptujski mula, da je bil na dan sv. Katarine kaj živahen sejem v Ptuj. Za vas meščane je bil v resnici živahen, zakaj neki ne bi, ker ste nam od drugod došli kramarjem prostore toliko računili, da smo kar strmeli. Najmanjši kramar je moral plačati 1 K 40 vin. in vi ga niste vprašali, ali je že skupil toliko ali ne. Večji kramarji so pa plačali po 5 K in še več. Torej je bil v resnici živahen za vas, za nas pa pomilovanja vreden. Potem piše »Štajerc«, da bode v prihodnji številki bolj natanko poročal. Radovedni smo, ali bo povedal, koliko smo morali plačati ali ne. Zmiraj piše, ubogi kmet in kramar, jaz vama bodem pomagal. Kje nam pomagaš, dokaži nam! Kako pa je bilo s tistimi 40.000 K? Kdo je dobil za nas uboge Haložane namenjeno polovico svote? Bogataši, mi siromaki pa stradamo. Če zopet

za nas kakšna podpora pride, tedaj pa le hajd bogataši po njej; siromak ti pa bodi zadovoljen, da lepe palače gledaš, katere se stavijo z nam namenjenim denarjem. Mula kriči, pomagal bodem ubogemu kmetu. Dokaži, kje si še kaj pomagal! Če bi kaj hoteli pomagati, zakaj pa ste pri vašem korondiči naročnino zvišali na dve kroni? S tem ste zopet kmetu pomagali! Pa saj ga pošten človek niti zastonj noče, ker se strupa vsak boji in beži, kolikor ga morejo noge nesti. Mi kramarji ne bi nobenih dobičkov iskali, saj za sebe itak nimamo dobička, pač pa za mestjane, ker moramo tako drago prostore plačati. Potem piše ptujski pokveka: mi smo naprednjaki. Vi ste naprednjaki pri sprejemanju denarja, mi pa moramo stradati zato, ker vi mastne pečenke po krožnikih sučete. Očko Orniga »Štajerc« na vse kripnje hvali. Saj je mogoče hvale vreden, pa za Ptujčane, za ubogega kmeta nikdar.

Večkrat sem že prišel po svojih opravkih v kako hišo, kjer so na »Štajerca« naročeni. O joj, kako so ga v kaki kot skrivali. Zakaj pa ta strupeni list tako skrivate? Poštenega lista poštenjaki ne skrivajo. Ker se sramujete, da ste naročeni na ta list. — Novo leto se bliža, torej pokažite svoj značaj; naročite si take časnike, kateri govore resnico in katerih vam ni treba skrivati!

Iz Murskega polja. (V o b r a m b o l) Cenjenim bralcem »Slov. Gospod.« hočemo danes v kratkih vrsticah naznaniti, kake sovražnike imamo mi izvenljutomerski fantje in dekleta. Kakor je znano vsem bralcem, ustanovilo se je v ljutomerskem trgu novo društvo »Murski Sokol«, kateri zelo dobro napreduje. Pristopili so fantje iz trga, iz vesnic ter iz Slovenskih goric. Ni pa še dolgo, odkar smo slišali, da nas je neka cenjena gospica ljutomerska opravljala proti nemškutarjem, da so v društvu sami viničarski siniter drugi priprosti ljudje. Gospica se je zmotila, ker v društvu niso sami viničarji ter prostaki, ampak tudi drugi gospodje, kateri so še več kakor mi. A če bi tudi bili, kaj za to? Poštena slovenska srca bijejo tudi v viničarskih hišicah! Preziraš tudi naša zunanja dekleta, katera bi ti morala čast skazovati. Svojim součenkam se še ne bode nikakor čast skazovala. Kako si ti torej upaš kaj takega proti nam govoriti? Ali nismo mi taisti trpini, kateri obdelujemo našo zlato polje ter sedajne naše docela uničene vinograde, kateri delamo in se trudimo od zore do mraka, se mučimo ter žulimo svoje roke? In vi nas hočete prezirati? Mi slovenska mladina, ki smo se začeli v tem letu tako nadejno vzbujati, zastavimo pa si vkljub vsemu nalogu, da branimo našo domovino proti vsiljivemu tujcu. Naše srce je polno ljubezni do milega nam naroda in slovenskega jezika! Ne dajmo se od nikogar premotiti, temveč dvigajmo visoko zastavo narodne zavesti in omike, in pod to zastavo bomo rešili slovensko zemljo v sedanjih tužnih razmerah ter odbili vse naše sovražnike. Slovenska mladina, pogum velja, naprej!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. polit. društvo za jareninski okraj ima v nedeljo, dne 13. decemb. svoj občni zbor. Poročal bo obenem naš deželni poslanec g. Rošk ar. Čas je, da se društvo, ki je za naše kraje velikega pomena, zopet enkrat vzbudi. Nadejamo se obilne vdeležbe!

Iz pošte. Prestavljeni so iz Gradca poštni praktikantje gg.: Krist. Zangger in Milan Zemljč v Maribor, Orestes Sumburaz-Sotte v Radgono, Maks Pürstl in Alb. Kossar v Celje; v Gradec pa poštni praktikantje gg.: Evgen Lenarčič in Karol Wahlheger iz Maribora, Viktor Wengler iz Radgone, Marko Tratnik in Jožef Černelc iz Celja. — Gosp.